

Andrzej Kadłuczka

Miasta partnerskie: Kraków – Florencja w Europie, wspólne dziedzictwo kultury

Jest to tytuł międzynarodowej konferencji organizowanej w ramach obchodów 750-lecia Lokacji Krakowa przez Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej, Stowarzyszenie Konserwatorów Polskich i Uniwersytet we Florencji. Jest to kolejna wspólna inicjatywa polskiego i włoskiego środowiska konserwatorskiego, wspierana przez znaną florencką organizację „non profit” – Fundację Romualdo Del Bianco, której prezydent Romualdo Del Bianco należy wielkich entuzjastów współpracy międzynarodowej realizowanej poprzez wzajemne, różnorodne formy kontaktów naukowych i kulturalnych. Ostatnia wspólna inicjatywa powstała jako rezultat takich właśnie ożywionych kontaktów, którym sprzyja także zacieśniona ostatnio współpraca pomiędzy samorządami i władzami obu miast.

Kraków i Florencja posiadają w Unii Europejskiej szczególny status miast bliźniaczych. Ale relacje i związki pomiędzy tymi miastami sięgają znacznie głębiej. Rzymska Fiorentina posiada udokumentowane antyczne pochodzenie, Kraków zaś już w wieku X był jednym z największych ośrodków handlowych Europy Środkowej, co potwierdza znana relacja kupca arabskiego Ibrahima Ibn Jakuba i wciąż nowe relikty archeologiczne poświadczające taki właśnie status naszego miasta w średniowiecznej Europie. Oba miasta od stuleci wyróżnia ponadto potencjał intelektualny, artystyczny i naukowy, a także ściśle związki kulturowe, zwłaszcza w epoce renesansu, kiedy stołeczny wówczas Kraków był magnesem dla wielu włoskich artystów, którzy tu znaleźli nie tylko światłych mecenasów sztuki, ale także mocne podstawy ekonomiczne pozwalające realizować nowe wizje artystyczne.

Wszechstronne związki pomiędzy Krakowem i Florencją trwają także dziś: obok długiej listy kontaktów osobistych, powiązań rodzinnych, relacji naukowych, gospodarczych, artystycznych, a także instytucjonalnych, podobne są i problemy związane z ochroną własnego dziedzictwa historycznego, zwłaszcza wobec podobnych zagrożeń, jakie stwarza dynamiczny rozwój obu miast – dziś postrzeganych wyraźnie jako turystyczne atrakcje w skali globalnej.

Jak unikać tych zagrożeń, jak sterować zrównoważonym rozwojem miasta? Jak doskonalić metody planowania przestrzennego i jak definiować strategię rozwoju, aby

chronić zarazem dziedzictwo kulturowe? Jakie wreszcie stosować metody badawcze, aby to dziedzictwo właściwie interpretować i jakie środki techniczne i technologiczne stosować w procesach jego konserwacji, aby zachować autentyczną substancję zabytków? Przygotowywana konferencja, którą niniejszym tekstem pragniemy zaawizować Czytelnikom „Wiadomości Konserwatorskich”, ma stanowić forum dla wymiany doświadczeń pomiędzy środowiskami naukowymi, samorządami i zarządami miast o bogatej tradycji historycznej i unikalnym dziedzictwie kulturowym, które są dziś dynamicznie rozwijającymi się metropoliami o charakterze centrów mających znaczenie ponadregionalne. Konferencja odbędzie się w formie dwóch sesji tematycznych: w Krakowie w dniach 20–23 września i we Florencji w dniach 25–28 października 2007. Wiodącym tematem sesji krakowskiej będzie „Miasto historyczne i jego architektura”, a w referatach poruszone zostaną zagadnienia historii, metodologii badań interdyscyplinarnych, konserwacji i restauracji architektury i dzieł sztuki, a także nowe techniki i technologie stosowane w ochronie dziedzictwa kulturowego. Sesja florencką podejmie temat „Miasto historyczne i jego rozwój przestrzenny”, obejmując kwestie teorii konserwacji, miasta rozumianego jako zabytek, „rysunku” (fizjonomii) miasta historycznego, miasta w regionie i uwarunkowania jego rozwoju.

Obu sesjom towarzyszyć będą wystawy prezentujące dokonania obu środowisk tak w dziedzinie naukowej, jak badawczej, projektowej i realizacyjnej.

Patronat konferencji zapewniły Wysokie Osobistości i Instytucje obu krajów, między innymi Przewodniczący Rady Miasta Krakowa i Prezydent Miasta Krakowa, Przewodniczący Samorządu Florencji, Syndyk Florencji, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalny Konserwator Zabytków RP, Włoski Komitet narodowy ICOMOS, Przewodniczący Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa, Rektorzy Politechniki Krakowskiej i Uniwersytetu Florenckiego, Prezes Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków.

Wszystkim zainteresowanym podajemy bezpośredni kontakt z organizatorem polskim:

Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej, ul. Kanonicza 1, 31-002 Kraków, e-mail: a-1@institute.pk.edu.pl